

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING

van

DINSDAG 2 OKTOBER 2018

Voormiddag

Samengevoegde vragen van

- mevrouw Nahima Lanjri aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de besparing van 40 miljoen euro voor het optrekken van uitkeringen tot de armoedegrens" (nr. 26188)
- de heer Marco Van Hees aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de besparingen in het armoedebestrijdingsbeleid" (nr. 26303)
- de heer Raoul Hedeboom aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de besparingen in het armoedebestrijdingsbeleid" (nr. 26304)
- de heer Jean-Marc Delizée aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "het budget voor armoedebestrijding" (nr. 26370)
- mevrouw Valerie Van Peel aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de besparing van 40 miljoen euro voor het optrekken van uitkeringen tot de armoedegrens" (nr. 26460)

Valerie Van Peel (N-VA): Dit is eigenlijk hilarisch. Ik zag namen als Lanjri, Van Hees, Hedeboom, Delizée. U kunt uw mannetje staan, mevrouw de staatssecretaris, daar twijfel ik niet aan. Ik sloot mij aan bij deze vraag om u wat te helpen, maar ik zie dat het niet erg nodig is wegens de afwezigheid van iedereen die deze vraag zo belangrijk vond.

U weet wat er in het regeerakkoord staat, mevrouw de staatssecretaris: wij willen de uitkeringen, ook de bijstandsuitkering, geleidelijk optrekken tot de armoedegrens. Daarbij willen wij wel rekening houden met de sociale voordelen, iets wat dikwijls wordt vergeten als deze passus wordt aangehaald. U hebt daar stappen in gezet, net zoals uw voorganger. Deze regering heeft op dat vlak heel veel gedaan.

Er was voorzien in een schijf van 100 miljoen euro. Volgens het Rekenhof werd dat bedrag op de Ministerraad van 30 maart door een besparing ingekrompen, waarvan 40 miljoen uit de enveloppe van

armoedebestrijding. Over die cijfers werd langs alle kanten heel wat gecommuniceerd, vooral door de mensen die vandaag afwezig zijn. Dit is voor u de kans om nu eens te zeggen hoe het werkelijk zit.

La présidente: M. Delizée est retenu car il préside la commission de l'Économie. Je n'ai pas de nouvelles des autres.

Staatssecretaris Zuhail Demir: Mevrouw Van Peel, ik dank u voor uw vraag en voor uw aanwezigheid, want het zijn binnenkort lokale verkiezingen en sommige Parlementsleden hebben misschien andere prioriteiten. Ik betreur echter ook dat u de enige aanwezige bent, want wij hebben een heel omstandig antwoord voorbereid, omdat ik het zeer belangrijk vind en omdat de mensen die beweren dat ik zou besparen op armoedebeleid, toch wel een deontologie hanteren waarmee ik het niet eens ben. Mevrouw Van Peel, als u het goed vindt, ga ik toch uitgebreid antwoorden, want het geeft mij de gelegenheid om mijn armoedebeleid en dat van deze regering omstandig uit de doeken te doen. En ik hoop dat de collega's die vragen gesteld hebben, die ook heel hard in de media geroepen hebben en die hier niet zijn, het antwoord zullen lezen in het verslag.

Er bestaat inderdaad veel verwarring omtrent de maatregelen van de regering in de strijd tegen de armoede. De intellectuele lenigheid waarmee sommige collega's een recurrente verhoging van de laagste sociale uitkeringen framen als een besparing, is bijzonder kwalijk en deontologisch zeer onkies. Wie dit doet, maakt de mensen bang, bang dat hun uitkering zal dalen, terwijl deze regering net het tegenovergestelde doet.

Maar ik begrijp dat het voor een aantal Parlementsleden, die er niet zijn, een onprettige gedachte is dat deze zogenaamde rechtse regering meer investeert dan de vorige linkse regering. Er zijn meer mensen aan het werk en de mensen die toch een beroep moeten doen op de solidariteit krijgen zelfs een hogere sociale uitkering. Die uitkeringen worden immers recurrent verhoogd met 80 miljoen per jaar. Het gaat dan over 100 miljoen, waarvan 20 miljoen gaat naar de alleenstaande werkende ouders voor de fiscale aftrek voor kinderopvang en 80 miljoen naar de uitkeringen. De uitkeringen voor leefloners en gehandicapten met gezinslast zijn deze regeerperiode reeds meer dan dubbel zoveel gestegen in vergelijking met de vorige legislatuur.

Ik laat de cijfers liever voor zich spreken. Voor samenwonenden gaat het over 62 euro versus 31 euro tijdens de regering-Di Rupo. Voor alleenstaanden gaat het om 93 euro, versus 47 euro tijdens de regering-Di Rupo. Voor mensen met een gezinslast gaat het om 165 euro, versus 63 euro tijdens de vorige regering.

Als de uitvoering van het Zomerakkoord sneller gegaan was – het gaat over de besparing van 40 miljoen, die geen besparing is, het betreft een begrotingstechnische ingreep –, dan hadden wij dat geld dit jaar ook wel kunnen gebruiken. Iedereen – ook de coalitiepartners – weet echter dat bij het zoeken naar een akkoord bekeken moest worden welke uitkeringen zouden worden verhoogd. Daar zit een bepaalde visie achter. Het resultaat heeft langer op zich laten wachten, wat ik zelf ook betreur, maar dat was de reden waarom het dit jaar begrotingstechnisch niet meer haalbaar was.

Ik ben ervan overtuigd dat de regering een goede keuze heeft gemaakt om te focussen op mensen met een gezinslast, bij de laagste uitkeringen, en op personen met een handicap. Met een deel van de recurrente 80 miljoen verhoogden wij bijvoorbeeld de inkomensvervangende tegemoetkoming met 40 euro per maand voor personen met een gezinslast. Daarnaast hebben wij de integratietegemoetkoming voor meer dan 165 000 personen laten stijgen. Sommigen zullen zeggen

dat het niet voldoende is of dat het te laat gebeurde, maar ik wil er graag op wijzen dat het voor gehandicapten de eerste verhoging is sinds 2003, naast de indexverhogingen. Sinds 2003 hebben de gehandicapten niets extra's gekregen. Het is misschien niet veel, maar het is al een goede stap vooruit voor de mensen die het echt lastig of moeilijk hebben.

Een deel van de middelen uit het brede Zomerakkoord hebben wij voorbehouden om de zogenaamde prijs van de liefde verder weg te werken. Zoals u weet, verliest een persoon met een handicap die samenwoont met zijn of haar partner al heel snel zijn of haar uitkering omdat de partner een inkomen heeft. Daarom verhoogden wij het vrijstellingsbedrag voor de inkomsten van de partner, waardoor personen met een handicap die samenwonen tot 175 euro extra per maand krijgen. U weet ook dat ook dit dossier meer dan tien jaar geblokkeerd was. Ik ben dus heel blij dat wij met sommige coalitiepartners daarin een grote stap voorwaarts hebben gezet.

Hiermee is het engagement van deze regering nog niet afgelopen. Er is vooropgesteld dat in 2020 een extra 20 miljoen euro per jaar naar de uitkeringen zal gaan en vanaf 2022 nogmaals 30 miljoen extra. Dit komt boven op de recurrente kosten van 100 miljoen. Dit past in de langetermijnstrategie die deze regering hanteert. Structurele armoedebestrijding gaat namelijk voorbij aan de waan van de dag. U hebt verwezen naar de bepaling in het regeerakkoord dat de regering het minimum geleidelijk aan verhoogt, wat we momenteel ook effectief aan het doen zijn. We houden ons aan het regeerakkoord.

Wat de afstand van de uitkeringen tot de armoedelijn betreft, zal ik u een overzicht geven voor alleenstaanden. Voor gezinnen en gezinnen met kinderen hangt de armoederisicodrempel af van de concrete gezinssamenstelling. In onze moderne wereld bestaan er veel gezinstypes. Voor elk type dient vervolgens een assumptie te worden gemaakt van het inkomen van de partners, het inkomen van de inwonende ouders en het inkomen van inwonende kinderen. Dit is nodig om een effectieve inschatting te kunnen maken van de afstand van de uitkering tot de armoederisicodrempel voor een specifiek gezin. Ten aanzien van alleenstaanden blijft de afstand tot de armoedelijn stabiel in vergelijking met de cijfers van 2016. Dat blijkt uit zeer recente cijfers die vrijgegeven zijn door de FOD Sociale Zekerheid. De schattingen van de FOD Sociale Zekerheid geven ook aan dat de inkomensgarantie voor ouderen zich nog steeds op 92 % bevindt. Het leefloon en de IVT blijven op 75 % van de armoedegrens.

Deze cijfers gaan ook over de situatie in juli 2018 zonder rekening te houden met de recente verhogingen van de uitkeringen door de indexaanpassingen. Bij deze berekening is er overigens geen rekening gehouden met de impact van afgeleide sociale rechten of aanvullende financiële steun die lokaal door OCMW's wordt toegekend. In de realiteit zal de afstand dus wel kleiner zijn.

We moeten ook in het achterhoofd houden dat de Europese armoededrempel een dynamisch concept is. Aangezien we gemiddeld steeds rijker worden, stijgt ook de armoededrempel. In 2007 bedroeg de armoederisicodrempel nog 878 euro. In 2017 bedroeg de armoederisicodrempel 1 139 euro.

In een context van automatisering van arbeid en van demografische veranderingen, zoals meer alleenstaande ouders en migratie, die een druk leggen op ons sociaal systeem, voert de regering een realistisch armoedebeleid, zonder mensen een rad voor de ogen te draaien met simplismen en utopische gedachten. Die gedachten zijn goed voor in de rijke salons, maar daar koopt een persoon in armoede geen brood mee.

Valerie Van Peel (N-VA): Mevrouw de staatssecretaris, ik vond het ook verschrikkelijk dat een bedrag dat men recurrent extra krijgt als een besparing wordt geframed. Dat is de wereld op zijn kop. Het betrof natuurlijk een budgettaire-technische aanpassing. Dat was mij al lang duidelijk.

Ik vind het heel goed dat u keuzes hebt gemaakt in de categorieën. Met zo'n budget moet men dat ook durven, in plaats van altijd maar heel stelselmatige verhogingen door te voeren. Ik denk ook, vanuit mijn eigen ervaring, dat u daar de juiste keuze hebt gemaakt. Zeker alleenstaande ouders met kinderen kennen een veel groter armoederisico. Voor personen met een beperking was het ook hoog tijd dat er iets bijkwam, omdat zij veel minder de mogelijkheid hebben om iets aan hun situatie te veranderen. Ik sta dus volledig achter de keuzes van de regering. Ik noteer ook – wij moesten elkaar natuurlijk niet overtuigen – dat het leuk is om in de pers te toeteren, maar iets minder leuk als men hier 's morgens aanwezig moet zijn.

Het incident is gesloten.